

İSTANBUL SABAHATTİN ZAİM ÜNİVERSİTESİ

İSLAM EKONOMİSİ VE FİNANSI KONFERANSI KONUŞMASI

Sayın Rektörüm, Kıymetli Başkanlarım, İş ve Akademi Dünyasının Değerli Temsilcileri, Kıymetli öğrenci kardeşlerim ve siz değerli basın mensupları

Böylesi müstesna bir Zirve’de sizlerle birlikte bulunmaktan ve bilgi üretiminin paylaşımdan geçtiği ilkesinden hareketle, sizlerin paylaşımlarıyla güçlenecek böylesi önemli bir konuda, fikirlerimi sunmaktan memnuniyet ve onur duyuyorum. Emeği geçen herkesten Allah razı olsun. Hepinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Esselamu Aleyküm ve rahmetullah.

Konuşmama başlamadan önce ülkemizde İslam İktisadı alanında yaptığı değerli çalışmalar ile bizlere ufuk açan ve yakın zamanda aramızdan ayrılan Kıymetli Hocamız Sabri Ormanı rahmet ve minnetle anıyorum. Allah mekânını cennet eylesin.

Kıymetli Katılımcılar,

Faizsiz bir sistemin iktisadi şartlarının ve olasılıklarının bu denli geniş katılımlı ve paydaşlı bir zirvede ele alınıyor olması, bizler açısından ayrı bir mutluluk ve kıvanç kaynağıdır.

Zira MÜSİAD Genel Başkanlığı görevini devraldığım sene, düzenlediğimiz Küresel Katılım Finans Zirvesi’nde (GPAS), faizsiz bir sistemin, yani insani finansın, bizleri yakın gelecekte bekleyen kaotik dünya düzeninde, ne denli hayati bir unsur olarak belireceğinin altını çizmiştik.

16 Kasım 2017 tarihinde Haliç Kongre Merkezinde geniş kapsamlı uluslararası bir katılım ile gerçekleştirdiğimiz zirvede “İslami Finans” ile “İnsani Finans” kavramlarından hangisini kullanalım diye düşünmüştük.

Zira o dönemde konjonktür, şimdiki gibi elverişli değildi. Lakin bir şeyi unutmamak; **insani olan her şey İslamidir. İslami olan her şey de, insana hizmet eder. İslam iktisadı kazanma ve rant hırsına dayalı sömürgeci bir anlayışın değil; üretim ve adil bölüşüm esasına dayalı ve insanı merkeze alan bir anlayışın tabandan beslenen ekonomik modelidir.**

O zirvede bizler, bu temel düsturu esas alarak, riskli bir zamanda doğru olanı yapmanın verdiği gönül rahatlığı ile yola revan olduk. Bugün görüyorum ki,

böylesi devasa bir Zirvede, konunun her cepheden tarafları, kıymetli fikirleri ile, artık olanı değil, olması gerekeni tartışmanın ve hayata geçirmenin haklı gururunu 12. Kez yaşamaktadırlar. Bizlere de böylesi yakışır.

Kıymetli Misafirler, Değerli Hocalarımız,

Bugün bu konuşmayı yapmadan evvel o dönemki Türkiye ve Dünya konjonktürüne baktım. O dönem pek çok mecrada ve GPAS zirvesinde aynı soruyu sormuşuz: **Biz nereye gidiyoruz?** Paranın tanım değerinden nasıl uzaklaştığını sorgulamışız. İktisat biliminin temel kaidesi olan, kıt kaynakların etkin yönetimi ilkesinde, paranın konum ve değer sistematüğini sorgulamışız. Bundan yaklaşık üç yıl evvel parasal sistemin, şayet bu şekilde giderse, çökme noktasına geleceğini ısrarla altını çizerek söylemişiz. 2008 krizini hazırlayan ve bu kriz sonrasında derinleşen süreçte; üretimi esas alan anlayışın yerini, finansal piyasaları dengelemek esası ile tüm sektörel dengelerin finansal piyasalar lehine çalıştırıldığı bir kısır döngünün, bir gün tıkanma ve patlama noktasına geleceğini söylemişiz.

Çünkü geleceğe dair stratejiler belirlemek istiyorsak, tarihi doğru okumamız gereklidir.

Bakınız;

Dünya tarihi her 20 yılda bir farklı bir periyoda geçer ve dönüşüm geçirir. Her iki dekadta bir kendini revize eder. Sadece 20. yüzyılı bile ele alırsak;

1900 ila 1920 arasında sanayi devriminin baskın güçleri, kapitalizmi yerleştirmek adına çetin bir savaşın içine girdi. Birinci Dünya Savaşı Dünya İktisadi tarihinin kurallarını yeniden yazdı ve ülkelerin sınırları çizildi.

Bugün bizim bile yaşadığımız pek çok jeopolitik açmazın temelleri aslında, o 20 yıl içinde atılmıştır diyebiliriz. Türkiye, bu 20 yıl içinde, kendi ulusal kurtuluş ve bağımsızlık mücadelesini veriyordu ve neredeyse tamamen sistemin dışında bir oyuncuydu.

1920-40 arasını incelediğimizde; 1929 ekonomik buhranı, mevcut süreçleri yeniden ele almamıza neden oldu. 1920'lerde küresel sistemde Amerikan baskınlığı kendisini hissettirmişti. Bu dönemde mevduat işlemleri ile yatırım etkinliklerini birlikte gerçekleştiren Amerikan bankaları, İngiliz bankalarının yerine geçmeye başlamıştı. Sıkışan Dünya sistemi, 1939 yılında ikinci bir savaşın ortasında buldu kendini ve bu kez hegomanya savaşlarının önü açıldı.

Büyük Bunalım sonrası, finansal piyasalardaki serbest girişler, ülkelerdeki ödemeler dengesizlikleri sorunları, sermaye kaçışları ve borç yükleri nedeniyle sahneyi finansal **kontrolörler** aldı. Biz bu süreçte yenilenen bir ülkenin, yeni yönetim biçimine entegrasyonu ile uğraşıyorduk.

1940-60 arasını incelediğimizde Marshall Planı ve Bretton Woods sistemi ile ülkelerin bağımsız ekonomilerinin tek tek güdüm altına alındığını gördük. Türkiye bu 20 yılda, Batıdan gelen baskın finansal sistemi kendi ülkesine entegre etmek zorunda kalmıştı.

1960-1980 arasına baktığımızda Eurodolar piyasaları, petrol şokuyla birlikte küresel finansın merkezi haline gelmişlerdi. Yom Kippur Savaşı'nın ardından 1973'de petrol fiyatının dörde katlanması, 1979'da İran Devrimi ve 1980'de Irak'ın İran'ı tehdit etmesiyle üçe katlanması, küresel finansın akışının derinden sarsılmasına yol açtı. Böylece Dünya, 1973'ün gelişim için devleti şart koşan yaklaşımına geri döndü. Biz bu evrede, darbeler ve muhtıralar süreçlerini yaşıyorduk. Demokratik olgunluğa erişemez durumda bir anlayışın, ekonomik anlamda bizleri dışa bağımlı hale getirmesine adeta zemin hazırladık.

1980-2000 dönemi, Dünya'da eşine nadir rastlanır bir dönüşümün habercisi oldu. Soğuk Savaşın bitimini takip eden yıllarda Dünya, gerek uluslararası alanda politik anlayışın ve şartların farklılaşması, gerekse teknolojiye eşine ender rastlanan ilerleme ile yeni bir ekonomik tanım ve tavırlar bütünü ile tanıştı. O güne değin ulus ve pakt yani, bölge temelinde dayalı uluslararası sosyo-politik ilişkiler, yerini aşamalı bir biçimde, muhatabını tüm dünya ulusları olarak kabul eden, global üretim ve refah sorgusuna bıraktı.

Oysa küreselleşme nihai bir sonuç değil, aksine bir geçiş dönemi ekonomisi idi. Bugün bu hipotezin doğruluğunu Corona sürecindeki ekonomik tavırlar ile görmekteyiz.

Dünya Sisteminin savunucuları, küresel finans sistemini, uluslararası arenada devletlerin hareket özgürlüklerini kısıtlayan, yine aynı düzlemde devlet stratejilerinin yerini alan, ekonomiye hâkim sınıfsal güçlerin oluşturduğu bir "ilüzyon" şeklinde tanımlamaktaydı. Bu kesim bugün, çok daha yüksek bir sesle; "mevcut iktisadi sistemin neo-keynesgil düzenlemelerle bile, ülke ve ulusları birbirlerine yaklaştırıp iktisadi ilişkiyi global refaha çevirmekten uzak olduğunu dile getirmektedirler. Corona sürecinde buna yakinen şahit olmadık mı?

Şirketleşme ve markalaşma ekseninde dönen oligarşik finansal sistemin, millet arasında daha derin ve yıkıcı bölünmelere ve ekonomik uçurumlara yol açtığını ve hatta ticaret sistemindeki temel güven unsurunu yok ettiğini görmedik mi?

Zamanında bu kadar sert bir şekilde eleştirilen küreselleşme, o halde nasıl oldu da kendine bu denli elverişli bir zemin bulabildi? Çünkü sömürgeciliğin, demokrasi kisvesi altında serbest ticaret ve serbest dolaşım söylemlerini, gelişmekte olan ülkeler lehine, bir avantaj olarak sunmaktaydı. Ya da öyle bir algıyı finansal sistem ile desteklemekteydi.

Oysa aynı sistem, yeknesak kuralları yani, tüm dünya ulusları nezdinde standartlaşmayı da beraberinde getiriyordu. Hatta yeknesak kültürel akımlar, milletlerin tarihleri boyunca geliştirdikleri kültürel kodlarını dahi, “medeniyet” kavramı içinde derecelendirmeye tabi tuttu.

Bu noktadan sonra maalesef; üretim, istihdam ve sosyal refah gibi, reel ekonominin temel unsurları önemini yitirerek para ve onun etrafındaki finansal sisteme teslim olmaya başladı. Yani aslında ekonomi politikalarını, finansal araçlar ile yönetme süreci başladı. Reel olanın yerini türev olan almaya başladı.

2000 ila 2020 yılları ise sadece parasal sistemin değil, doğrudan paranın, paradigmatan tanımının yeniden yapıldığı bir süreci işaret ediyordu. 11 Eylül saldırılarıyla başlayan süreç, aslında yepyeni bir hegomanya mücadelelerinin de miladı oldu ve zaman içinde Çin, dev bir oyuncu olarak oyuna katıldı. Çin’in devreye girmesiyle ekonomik üretim ve tedarik hatları da giderek doğuya doğru kaymaya başladı.

Kıymetli misafirler ve katılımcılar,

Biz bugün, bir vaad senedinin emtia olarak alındığı ve her kuruluşun, kendi parasını oluşturma yetkisine sahip olacağı yeni dünyanın, risk simülasyonları içinde kayboluyoruz. Yani emtia yerine, parayı üretiyoruz. Hatta açıkça diyebiliriz ki para yerine faiz üretiyoruz. Bunu yaptıkça, yani para üzerinden değerlendirilen tüm iktisadi faaliyetleri, sadece paranın, zaman değeri etrafında düşündükçe, iktisadi faaliyetin diğer iki piyasasından vazgeçiyoruz: Emek ve hammadde. Yani insan ve üretim.

Kıymetli misafirler,

Nakit, vadesiz mevduat, nakde çevrilebilir değerler ve gerektiğinde para gibi görev yapabilecek çeşitli araçlar... Yani fonlar. Fonlar finansın temel araçlarıdır. Ancak, her fon ve onu izleyen işlemler, zaman değeri denilen bir kısıt içinde hareket eder. Çünkü finansmanda temel amaç, bugünün değil yarının gereklerini sağlamaktır. Yani riskleri en aza indirmek ve paranın zaman değerini korumak. Bu bakımdan finansal işlemler aslında birer simülasyondur.

Teminat ve risk yönetiminin geldiği son nokta olan reasürans bile aslında, risk yönetiminden oldukça uzaklaşmış ve “zaman değeri” kavramı karşısında boğulmaktadır. **Öngörülebilir risklerin, öngörülemez olanlarının öngörüldüğü bir denklem.** Tanım kısaca budur. Biraz karmaşık değil mi? Aslında basit, sadece sistem artık, simülasyonun simülasyonu halini almıştır.

İnsani finansın ve islam iktisadının çıkış noktası, tam da budur. Simülasyonlar içinde yok olmaya terk ettiğimiz gerçek hayatın, gerçek parametrelerini geri çağırarak. Nedir bunlar?: **kaynaklar ve kaynak kullanımları, hammaddeler, üretim prosesleri, iş gücü, üretmek adına yatırım, tasarruf, tasarruf adına yatırım, bölüşüm ve bölüşümün yeniden üretim ve yatırıma sevk edilmesi.**

Döngüyü para ve faiz eksenli değil, mal ve hizmetler ekseninde yeniden inşa etmek. Finans sistemini yok etmek değil, onun tıkanan hattına yeni bir yol açmak. Fon ihtiyacı, değerlendirme ya da zaman değeri kavramlarını görmezden gelerek hayali bir balonu şişirmek değil, finansın temel kavramlarını, insani bir bakış açısıyla yeniden düşünmek.

Aksi halde sadece finansal rant kaygısıyla hareket eden bir sistemde üretim, hammadde ve emek piyasaları, sadece finansal sistemin beslenmesi uğruna heba olacaktır ki olmaktadır. Gitgide gelir dağılımı arasında yaşanan uçurum, işsizler ordusu ve tedarik zincirlerinin tekelleşmesi sorunları, bu dengesizlikten ve yanlış kurgulanmış bir algoritmadan kaynaklanmaktadır.

Toplumların inanç ve yaşam biçimlerine saygı duyan yeni bir iktisadi zihniyetin olasılıklarını ortaya koymak. Özgürlük kavramının bu denli itibar kazandığı yeni bin yılımızda, risk yönetimini unutmadan, iktisadi faaliyet özgürlüğü hakkını kullanmak.

İnsani ve İslami finans anlayışı budur...

Kıymetli Misafirler ve Katılımcılar,

Bugün Dünya, 102 yıl sonra bir kez daha, kontrol altına alamadığı bir sağlık sorunu ile kendi ekonomik sistemini yeniden sorgulamaya başladı. Sadece 30 yılda onlarca iktisadi kriz yaşayan modern kapitalizm bu kez, iktisadi kaynaklı olmayan ancak etkileri itibariyle her geçen gün derinleşen bir ekonomik buhranla ile karşı karşıya kaldı. Küreselleşmeyi savunan liberal kanat kadar; ona mutlak karşı olan radikal kutup ya da küresel gelişimi temkinli izleyen realist kesim bile; bugün aynı sorunsal üzerinde fikir birliğine varmış gibi görünmektedir: **“Corona bir milattır. Bize yeni kavramsallaştırmalar ve yeni paradigmlar gerekmektedir”**.

Bugün IMF ve Dünya Bankası yöneticileri, artık yüksek sesle “yeni bir Bretoon Woods” sistemine ihtiyaç olduğunu dile getirmektedirler. Söz konusu sistem II. Dünya Savaşı yıkımının, gelişmiş ülkeler hamiliğinde uluslar arası para idare sisteminin kurgulanması ve sözde yeniden canlanma için gereken ticari şartların belirlenmesi için kurgulanmış bir sistematiği. **Korona süreci bizlere bu sistematiğin ne denli kırılğan olduğunu da göstermiştir. Madem bir milattan bahsediyoruz o halde, bir önceki yüzyılın eski paradigmları ile düşünmek, bizi yeniden aynı kısır döngü içinde konumlanmaya doğru itmez mi?**

Pandeminin etkilerinin Dünya ekonomisinden tamamen silinebilmesinin 2021 yılına kadar süreceği artık açıktır. Bu süreç hem aşının bulunması hem de yeni normal şartlarına, ulusların vereceği refleksler ile doğru orantılıdır. Ancak burada unutulmaması gereken bir başka husus vardır: **İkincil bir soğuk savaş süreci**. Bu kez tarafların Çin ve ABD olacağı bir süreç içinde, **yeni tip sömürgeciliğin şartları şimdiden oluşturulmaktadır**.

Bakınız Kıymetli Misafirler;

Bir dönem Akdeniz için verilen siyasi mücadele artık, ilaveten Asya-Pasifik'in paylaşımını da içine almaktadır. Klasik kara hâkimiyet teorilerinin yavaş yavaş hükmünü yitirdiği bir süreçte; Gerek Kuşak Yol Projesi, gerekse muadili ve aynı zamanda Çin etkisinin tampon gücü olarak görülen Baharat Yolu hattı, bizi Akdeniz jeopolitiği üzerinden, Asya Pasifik hinterlandına bağlamakta ve bu paylaşımın tarafı yapmaktadır.

Yani Türkiye, artık hem tedarik zincirlerinin çeşitlendirilmesinde, hem Çin'de başlayan bir salgının dünyayı nasıl ekonomik olarak kilitletiğini gördüğümüz bu süreçte, risklerin dağıtılması ve yönetiminde hem de lojistik hatlarının yeniden yapılandırılmasında kilit ülke haline getirmektedir.

Bu manada ülkemiz, bu süreci iyi değerlendirirse finansal sistem içinde de güvenli ve itibarlı bir liman olarak yeniden güçlenecektir. Bu da yatırımı tek başına finansal bir süreç yönetimi gibi düşünmeyip; üretim-ticaret-yatırım senkronizasyonu başlığıyla, üretimi ve ticaret hattında yatırımı bir katalizör olarak görmekle mümkündür. Çünkü Türkiye, kıtaların ve medeniyetlerin kesişme noktası olması yanında artık doğuya kayan ekonomik güç savaşlarının da hinterlandındadır.

Kıymetli misafirler,

Yepyeni bir Dünya düzeni bizleri bekliyor. Eski kavramlar ile düşünerek kaybedecek vaktimiz yoktur. Değişim sadece ekonomik arenada gerçekleşmeyecektir.

Öncelikle, yaşam biçimlerimiz ve sosyalleşme algımız değişecektir. Bu değişim, ekonomik hayatta yeni bir çalışma düzeni ve mevzuat seti ile bizleri başbaşa bırakacaktır

Değer sistemimiz ile kamusal alan arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlamamız gerekecektir. Bu süreçte sürdürülebilir insani gelişim için, her ulusun değer sistematüğünü yeniden gözden geçirmesi ve ekonomi hayatının bu değerlere saygılı bir şekilde tasarlanması gerekmektedir.

Üretim, tedarik ve değer zincirlerinin tüm dünya ülkeleri nezdinde adaletli bir şekilde dağılımı için, yeni bir iktisadi üretim ve bölüşüm paradigmasına ihtiyacımız vardır. Bu kriz bize gösterdi ki, tek başına Çin ya da sektörel olarak tek başına üretim ve tedarik zincirini elinde tutan ülkeler ve bunu destekleyen iktisadi sistem, kriz dönemlerinde boşluğa düşmüştür. Bu nedenle dünya küresel çıktısına, hemen her ulusun iktisadi değerleriyle iştirak edebileceği çok katılımlı bir paylaşım sistemi bizleri beklemektedir. Çünkü Korona sonrası süreçte yaşanacak iktisadi daralma, beraberinde küresel bir fakirleşmeyi de tetikleyecektir. Bu bakımdan global refahın yeniden tanımlanması ve şartlarının yeniden belirlenmesi gerekmektedir.

Siyaset yapma biçimlerimiz değişecektir. Dünya bu süreçte ve sonrasında lider bazlı ancak, tabandan kuvvet alarak güçlenen, doğrudan demokrasiyi test etmektedir.

Katılımcı ancak çoğulcu bir yapının, liderler ve onların taban kuvvetlerinden gelen ivme ile, kriz süreçlerinde nasıl başarılı sonuçlar verdiğini gördük.

Eđitim tanımlarımız ve skolastik eğitim sistemlerimiz deđiŖecektir. Artık uzaktan eriŖim imkânlarının etkin Ŗekilde kullanıldığı ve bu Ŗekilde oklu disiplinlerde yetiŖtirilen, nitelikli insan g¼c¼ ile yeni bir eğitim ve iktisadi y¼netim modeli bizleri bekliyor diyebiliriz.

Bilim ve din arasındaki kavramsal dengeyi sorgulayıp, pozitivizmin sınırlarını yeniden çizeceğimiz bir s¼re bizleri beklemektedir. D¼nya bilim, din ve ahlaki değerler ¼eninde ne sert pozitivist ne de tamamen d¼nyaya kapalı bir çizgide y¼r¼yemeyeceđini anlamaktadır.

evre ve tabiatla kurduğumuz iliŖkinin yeniden tasarlanması ve bizlerin tabiatla aramızda yeniden, **bir merhamet ve mutabakat s¼zleŖmesine gitmemiz** gerekmektedir. Bu s¼rete bir kez daha g¼rd¼k ki tabiat, Cenab-ı hak tarafından bize emanet edilmiŖ, en kıymetli varlıklardan biridir.

Konvansiyonel milli g¼ unsurlarımız deđiŖecektir. Bir zamanlar; toprak, sermaye ve askeri baskınlık olarak tanımladığımız, ulusal g¼ unsurlarımızın nasıl eŖitlendiđini ve ulusal tehdit yelpazesine yeni kavramların dâhil olduğunu g¼rmekteyiz.

İsmet ¼zel'in g¼zel bir s¼z¼ der ki "Her Ŗeyin bir bedeli vardır. Size huzur verdim diyenler sizden ne aldıklarını da s¼ylesinler".

Çin, bug¼n pek çok alanda ticaretin domino g¼c¼ gibi algılanmaktadır.

Ancak bu durum yeni bir doğu eksenli hegemonyanın da ayak seslerini bizlere unutturmamalıdır.

¼stelik bu yeni g¼, hem n¼fus hem de jeopolitik konumlanma açısından uzak kıtanın deniz aŖırı m¼dahaleleri ile kıyaslandığında çok daha sıcak bir tehdittir.

Aynı Ŗekilde Orta Asya ve Asya Pasifik'te kurduğu istihbarat g¼c¼ de eklendiğinde, gelecekte yaŖayacađımız çok daha yakın bir tehdidi de g¼z ¼n¼ne sermektedir: **Ekonomik İstihbarat SavaŖları.**

Bu bağlamda sadece ekonomik parametrelerimizi değil aynı zamanda g¼venlik algılarımızı da g¼zden geçirmenin tam zamanıdır.

Kıymetli Misafirler,

Biz M¼SİAD olarak bu noktada, yeni bir iktisadi algoritmanın geliŖtirilmesi ihtiyaından hareketle kaynağını, deđerŖen milli g¼ unsurları ve tehdit algılarından alan yeni bir model ortaya koyduk ve adına MİM dedik. Yani Milli İktisadi Mimari.

Ulusal gücün ölçülmesi; Ekonominin, milli gücün temel unsuru olarak görülmesi ile mümkündür.

Bizler, milli ekonomi hamlemiz adına, Şöyle bir denklem ile hareket ettik:

Temel ulusal kaynaklar, ulusal performansı belirler. Ulusal performans, Ekonomik yeterlilik için esastır. Nedir bu ulusal kaynaklar? Elbette;

AR&GE ve inovasyon yönetiminde milli unsurların harekete geçirilmesi

Girişim Fonlarının Yönetimi ve katılım ortaklığına dayalı finans sisteminin geliştirilmesi

Nitelikli insan kaynakları Oluşturma

Finansal ve milli sermaye kaynaklarının tabana yayılması

Doğal kaynakların ve bilhassa su kaynaklarının gelecekte yaşanacak olası yeni savaş alanları açısından iyi korunması ve değerlendirilmesi.

Enerji yönetiminin yanında enerji ve sermaye güvenliği kavramlarının da baz alınması

Ve nihayet finansal sistemi değil reel ekonomiyi besleyecek olan Altyapı yatırımları.

Bu kaynakların yerinde ve doğru kullanımı bizleri, ulusal performans aşamasına taşır. Yani ekonomi, bir milli güç ölçümü haline gelir.

Ekonomik yeterlilik, günümüz yeni dünya düzeninde kilit faktördür.

Biz bu amaçla; faizsiz bir finansal sistem modeli adına Kooperatif finans sistemi, yapı tasarruf sistemi, Girişim sermayesi fonu, tarımsal yatırım fonu, endüstriye dayalı gayrimenkul yatırım fonu projelerini gerçekleştirdik. Böylece İslami iktisadın sınırları dâhilinde de iş yapılabilir olduğunu ispatladık. Bu bağlamda katılım bankacılığı mudaraba sukuk ve müşaraka sukuk finansı kavramlarına daha fazla eğilerek bizlerin çalışmalarına ve projelerimize ortak olmalıdırlar. Bu sadeye İslami finans dünyada daha fazla yaygınlaşacaktır.

Burada temel amacımız, ulusal gücün ölçülmesi adına, yukarıda bahsettiğim yeni denkleme uyumlu, yerel avantajların ve bölge ekonomilerinin yeniden canlanması ve proje odaklı üretim-ticaret-ortaklık ve yatırım hattına geçmektir.

Çünkü biliyoruz ki bir ülkede paranın gücünü, o ülkedeki üretim gücü belirler.

Bu modelde amaç, sermayeyi ölçeklendirmek ve sınıflamak değil; tabana yayılmış, tabandan beslenen bir ağ ekonomisi oluşturmaktır.

Bir şeyi çok iyi biliyoruz; Tabanda karşılık bulamayan ya da taban sathında geniş bir kabul görmeyen hareketler, uzun ömürlü olmaz.

Bunu gerçekleştirmek için tazelenme sürecimizin bu aşamasında MÜSİAD SAHA DERİNLİĞİ adını verdiğimiz genel yapımızı; MÜSTAKİL DEĞERLER FONU, MÜSİAD INNOVA, MÜSİAD 2023 YEREL, MÜSİAD AKADEMİ, MÜSİAD FUTURE, MÜSİAD TIA ve MÜSİAD INVEST markalarımızı nihayet bu süreçte hayata geçirdik. MÜSİAD INVEST bir bakıma faizsiz ve kitle fonlamasını esas alan bir yatırım ve katılım şirketi gibi kurgulanmıştır. Taban genişliğimizden kaynaklı TIA ise bu sistemin sahadaki gücüdür.

Her bir saha markamız yenilenen ulusal güç unsurlarının tabana yayılmış ve tabandan beslenen milli bir ekonomik mimariyi ayağa kaldırması şeklinde tanımladık ve geniş örgütlenme ağımız ile birleştirdik.

Bu yapıların geniş tanımlarını çok yakında kamuoyu ile geniş katılımlı lansmanlar halinde paylaşacağız.

Kıymetli misafirler,

CORONA sürecinde bildiğiniz gibi evlerimize, daha da önemlisi içimize kapandık. İnşallah bu süreç bizlere tevekkül ve tefekkür olarak geri dönecektir. İnşallah bu süreçte hepimiz: “Biz nereye doğru gidiyoruz? Biz, gerçeği bir kenara bırakıp sadece simülasyonlar içinde mi yaşıyoruz acaba? Bugünü es geçerek gelecek adına birçok olasılığı mış gibi değerlendirip, belki hiç göremeyeceğimiz bir gelecek için elimizdekide mi kaybediyoruz? Elimizdeki nedir?” gibi sorular üzerinden tefekkür etme fırsatı sunmuştur.

Hayat, kıymetli misafirler. Hayattan kaybetmemek için onu hakkını vererek yaşamayı Rabbim bizlere nasip eylesin.

Sözlerime burada nihayet verirken Başka Sayın Rektörümüz olmak üzere bu kıymetli ve stratejik önemi tartışılmaz organizasyonun gerçekleşmesinde emeği geçen herkese teşekkür ederim. Burada olmaktan duyduğum memnuniyeti bir kez daha huzurlarınızda dile getirir sabrınız için teşekkür ederim.

Allaha emanet olun. Sevgi ve saygıyla hepinizi selamlarım.